

ARVO PÄRT PÄLVIS AUDOKTORI KRAADI

Foto: Helen Rits

22. juunil andis Oxfordi ülikool pidulikult tseremoonial Arvo Pärtile üle muusika audoktori kraadi.

Sheldoniani teatris toimunud tseremoonial nimetati Oxfordi ülikooli audoktoriks üheksa silmapaistvat teadlast ja loomeinimest. Lisaks Arvo Pärtile, kes pälvis audoktori nimetuse muusika alal, anti humanitaarteaduse audoktori kraad majandusteadlasele Paul Krugmanile, filmirežissöör Pedro Almodóvarile ja arhitekt Kazuyo Sejima'le. Usuteaduse audoktori kraadi sai filosoof ja teoloog Tomáš Halík, tsiviilõiguse audoktoriks nimetati

Suurbritannia ülemkohtu kohtunik Lord Johathan Mance ning audoktori kraadi reaalteaduste alal pälvisid neurobioloog Cornelia Bargmann, füüsik Mildred Dresselhaus ning Apple'i peadisainer Sir Jonathan Ive. Varem ei ole ükski eestlane seda kraadi pälvinud. "Seda võib pidada seega kindlasti üheks Eesti muusika kõigi aegade tähtsündmuseks, mis sealjuures on väga oluline ka kogu maailma muusikale," ütles "Uudis+le" antud intervjuus EMTA rektor Peep Lassmann.

Lassmann tõdes, et Oxfordi ülikooli audoktorikraadi on raske võrrelda Nobeli preemiaga, kuna iga aasta jagatakse seal välja umbes kümme kraadi. "Need preemiad on jagatud välja kõigi ülikoolis õpetatavate valdkondade vahel ning selles mõttes on see ikkagi väga suur asi," kinnitas Lassmann ja lisas, et Oxfordist sai umbes 500 aastat tagasi audoktori kraadi jagamine üleüldse alguse.

Arvo Pärdi paljude tunnustuste seas on mitmeid audoktori tiitleid nii Eesti ülikoolidelt (Eesti muusikaakadeemialt 1989 ja Tartu ülikoolilt 1998) kui ka tunnustatud välismaistelt ülikoolidelt (Sydney ülikoolilt 1998 ja Durhami ülikoolilt 2002).

Kahel korral on Arvo Pärt nimetatud audoktoriks teoloogia valdkonnas (Freiburgi ülikool 2007 ja Lugano ülikool 2012). *Kultuur.err*

BREXIT

Inglaste hääletus Euroopa Liidust lahkuda mõjutab riigis elavate, õppivate ja töötavate välismaalaste tulevikku. Tekkinud segaduse keskel on muuhulgas ka Eesti noori, kes ei osanud sellist hääletustulemust oodata.

Londonis viis aastat õppinud ja töötanud eestlanna ei arvanud, et Brexit läbi läheb. Ta kinnitas, et isegi need, kes hääletasid lahkumise poolt, ei oodanud sellist tulemust. „Töö juures ütlesid paljud väljahääletajad "what have we done?!“ Eestlanna sõnul on Brexit toonud kaasa rassismipuhangu. Ta ütles, et need, kes hoidsid varem oma arvamused viisakalt enda teada, karjuvad nüüd kõva häälega. Ta lisas, et nendel puhkudel on alati tegemist inimestega, kes tegelikult poliitikast ja Euroopa Liidust midagi ei tea.

Mõju migrantidele on ühiskonnas silmnähtav. Hommik peale hääletust meenutas talle Pronksiöö järgset päeva, kui inimesed ei tahtnud üksteisele ühistranspordis silmagi vaadata. „Eurooplased on endast väljas ning tunnevad end reedetuna,“ kinnitas neiu, ning lisas „enamus immigrante ei nõua riigilt toetusi, me maksame hingehinda elamiskoha rentimise eest, käime seaduslikult tööl ja maksame makse.“

Eestlase arvates kaotab London hääletusega suure osa oma isikupärast. Tema sõnul on London avatud ning suurepärane linn, mille hing on mitmekesisus. „Inimesed peaksid saama vabamalt liikuda ja maailmas võiks olla vähem vihkamist,“ arvas eestlanna.

Inglismaal neli aastat elanud Joannale tuli otsus ootamatult, sest kõik tema tuttavad hääletasid Euroopa Liitu jäämise poolt. Tema sõnul elavad rahulikult edasi immigrandid, kellel on inglise pass. „Inimesi hirmutatakse rohkem selle immigratsiooni teemaga ning jääb mulje, et üleöö said meist koletised ja pagulased,“ kinnitas Joanna. Ta lisas, et immigrandid käivad tööl, maksavad makse ega tee kellelegi liiga, kuid see ei huvita kedagi.

Inglase James McCrone'i sõnul kasutatakse lugusid rassismist ja immigratsioonist poliitilise positsiooni kinnitamiseks. Suurem osa nooremast elanikkonnast ei muuda oma arvamust ega lähe kaasa diskrimineerimisega. Probleem võib tekkida pigem vanemate kodanike seas. Ainsa positiivse asjana kogu olukorra juures toob inglase välja Brexiti mõju noorte poliitikahuvile. „Ma arvan, et paljud noored hakkavad valimisi ning oma poliitilist seisukohta lõpuks tõsiselt võtma,“ ütles James. *delfi*

VÖIDUPÜHA PARAAD VÖRUS

Tänavune võidupüha paraad toimus Võrus, sellele eelnes oikumeeniline jumalateenistus Võru Katariina kirikus ning järgnes võidutulede lähetamine maakondadesse ning Kaitseliidu lahingutehnika näitus. Maakaitsepäeva tähistati kõigis maakondades, tegevuse keskpunkt oli mõnes konkreetses vallas. Toris, Eesti sõjameeste mälestuskirikus, süüdati hommikul mälestustuli, mis ühendati Tamula rannas süüdatud muinastulega võidutuleks.

Tuletoojateks olid sel korral parimad noorkotkad ja kodutütred. Tori kirikus toimunud tseremoonial anti 24 Kaitseliidu taastajale kätte mälestusmedalid, ülejäänutele toimetatakse medalid kätte läbi malevate. Tori kirikus avati samuti mälestusplaat Taani kodanikele, kes abi ja osavõtu eest Vabadussõjas pälvisid Vabadusristi.

Peaminister Taavi Rõivas asetas 23. juuni hommikul Võrus Vabadussõjas langenute mälestuseks pärja. „Vabadus võidetakse siis, kui ollakse valmis tegema midagi suuremat, kui nõuab isiklik heaolu – egoismile, vihale ja äärmuslusele ei saa ehitada ühtset Euroopat,“ ütles Rõivas. Eesti valitsusjuht tunnustas Eesti sõdureid, keda on kiidetud kõigil missioonidel, kus meie kaitseväelased ja kaitseliitlased on osalenud. Peaminister tunnustas NATO liitlaste rolli Eesti, teiste Balti riikide ja Euroopa julgeoleku tagamisel. Rõivas rõhutas vajadust seista Euroopa Liidu kui kõigi aegade suurima rahuprojekti eest.

Eesti president Toomas Hendrik Ilves pidas oma lõppeva ametiaja ühe viimastest olulistest kõnedest. Presidentki tõstis esile NATO osa julgeoleku tagamisel ning avaldas imestust, et Eestis ja Euroopas aetakse sisepoliitikast ajendatud juttu NATO sõjahüsteeriast ja mõõga täristamisest. „Veebruar 2014 tõi Ukraina sündmustega külma sõja järgse roosilise rahuldüllil lõpu. Kõik, mida Eesti on teinud NATOga liitumise järel, on olnud tasakaalustatud reageering Venemaa ootamatutele käikudele. Pärast 2014. aastat ei saa demokraatlik Lää enam kindel olla ega loota rahvusvahelistele lepingutele, millele toetus Euroopa rahu pärast Teist maailmasõda“ ütles Ilves.

„Eesti ei tohi lähtuda eeldusest, et kuna 25 aastat pole midagi halvasti läinud, siis nii jääb see ka tulevikus“ lisas Eesti riigipea.

Puudutades peatset presidendivahetust, rääkis Ilves, et uue presidendi laual peavad olema julgeoleku- ja välispoliitika küsimused. „Nii Euroopa kui Eesti vajab juhte võimulolijate ja opositsiooni hulgast, kes julgeksid vajalikke otsuseid vastu võtta“ rõhutas Ilves.

Foto: Mikk Vaabel, Delfi

Esimest korda lõi võidupüha paraadil kaasa viieliikmeline torupilliüksus Eesti Sõjatorupill, mis mängis kaks lugu tuletoojate sisse- ja väljamarsil. Ka esimest korda sammusid paraadirivis piirivalve teenistuskoad ning õhutehnika ülelennus osales USA strateegiline reaktiivpommitaja B-52 Strato-fortress.

Kalev Vilgats, Rootsi Eesti Päevaleht

1 Arvo Pärt. Võidupüha Võrus. NATO, Brexit

2 Jaanipidu Bradfordis LESi tantsurühm Uudised

3 Uudised, Sport Keel ja kultuur Kokakunst

4 Eelseisvad üritused, Teated, English section

Järgmine Eesti Hää ilmub 23. augustil Kaastööd ja kuulutused palume hiljemalt 16. augustiks

Eesti Hääle toimetuse avatud esmaspäevast reedeni kell 10.00 kuni 17.00. Tel: 0115 8776877 Teistel aegadel palume võtta ühendust e-posti teel

NATO

NATO tippkohtumine Varssavis 8 juulil kiitis heaks 1000-mehelise rahvusvahelise pataljoni paigutamise igasse Balti riiki ja Poolasse - neid juhivad USA, Ühendkuningriik, Saksamaa ja Kanada.

Suurbritannia juhib pataljoni Eestis ning USA Poolas. Eestisse jõuab NATO maaväe pataljoni suurune lahingugrupp, millel on iseseisev kaitsevõime, mis on mitmerahvuseline ja mille rotatsioon on pikaajaliselt ette planeeritud, teatas valitsuse pressiesindaja.

Hiljemalt tuleva aasta jooksul saab pataljoni juhtriigiks Eesti pikaajaline koostööpartner Ühendkuningriik ning pataljoni koosseisu toovad oma kaitseväelased ka Taani ja Prantsusmaa.

„See on läbimurre, mis tõestab üheselt NATO solidaarsust ja kinnitab, et Eesti on nüüd paremini kaitstud kui kunagi varem,“ lausus peaminister Rõivas. „Olukorrast, kus Eestis hakkavad baseeruma ligikaudu 1000 kaitseväelast mitmest erinevast NATO liitlasriigist, saab uus normaalsus. Just see on otsene kinnitus heidutusest, et rünnak ühe vastu, on rünnak kõigi vastu, ning meiega ei maksa tüli norida.“ *Postimees*

JAAPIPIDU BRADFORDIS

Jaanipäev rõomustas nii suuri kui väikeseid osavõtjaid

Juuniku teisel laupäeval Bradfordi Eesti Kodu Klubi peetud jaanitule sai tantsida, laulda, erinevates võistlustes end proovile panna ning koos pere ja sõpradega maitsvaid sööke-juooke nautida.

Korraldajad olid peo tarvis palju vaeva näinud, ettevalmistustega alustati mitmeid päevi varem. Õuele oli paigaldatud kolm telki, millest ühes kauples Põhja-Inglismaa Eesti Kool kookide, kakukeste, tortide ja palju muu hea ja paremaga. Kooli juhataja ning lapsevanemad tutvustasid kokkutulnutele Eesti Kooli tegemisi ning kinnitasid, et septembris algavale õppetööle on oodatud ka kõik uued õpilased.

Koolitelgis said lapsed õhtu jooksul meisterdada lipukesi, värvida eesti rahvapäevade pilte ja osaleda joonistusvõistlustes.

Toidutelgis pakuti kohaletulnuile maitsvat ja ülihästi lõhnavat šašlõkki, hamburgereid ning salateid.

Kolmandas telgis sai katsuda loteriõnne. Laud oli lookas auhindadest, mis annetatud klubiliikmete poolt või hangitud spetsiaalselt selleks sündmuseks Eestist. Valik oli lai ning loosirattakeerutajaid hulganisti. Soovijad said osaleda ka superloteris, mille peavõiduks oli kaks ööd kahele inimesele Tallinnas Nordic Hotel Forumis koos hommikusöökide ja spa kasutamise võimalusega. Lisaks võis võita tooteid firmadelt Balsnack, A.LeCoq, Viru ja Saku ning suure koduse kringli, mille oli kúpsetanud klubiliige Merli Nurk.

Tänu logistikafirmale Norden Express oli kohaletulnul võimalus sellel aastal osta klubist eestimaiseid komme, šokolaadi ja kõrsikuid, mis päris palju eelvust ja äratundmisrõõmu tekitas.

Jaanitule peopäeva kuulutas avatuks Bradfordi Eesti Kodu Klubi juhataja esimees Vello Vahter, esines rahvatantsugrupp "Tulevik" ning regilaule lauldi Agne Larmi ja Maria-Kristiina Kontuse eeslaulmisel.

Rahvas võttis väga aktiivselt osa teatevõistlustusest, köieveost ning ringmängudest, mida juhatasid Haldi Kranich-Wood ja Maria-Kristiina Kontus. Hoogsalt ergutades elati võistlejatele kaasa. Parimad, kiiremad, tugevamad ja osavamad said diplomid ja autasud. Lapsed võistlesid pallide täpsusvisetes ning pallipõrgatamises, parimaid autasustati.

Kõige rohkem oli osalejaid jõu- ja ilunumbrite võistlustes, mis seisnes ettesirutatud sirgete kätega sangpommi hoidmises. Naistel tuli 90-kraadise nurga all hoida 16-kilogrammist ning meestel 24-kilogrammist sangpommi. Kõigil oli vaid üks katse ning ülekaalukalt võitis perekond Sprenk. Naistest võitis Piret Sprenk, kelle aeg sangpommi hoidmisel oli 23.76 sekundit ning meeste osas sai ülekaaluka võidu Rasmus Sprenk, kes suutis raskust üleval hoida 26.15 sekundit.

Bradfordi Eesti Kodu jaanitulelisi oli rõomusta tulnud Eestis pärit folk-möllupunt Kihnu Poisid, kes laulsid

Fotod: Toomas Ojasoo

merest, meremeestest ja kaldale jäänud pruutidest. Lisaks oma repertuaarile, mis kõigile väga meeldis, aitasid nad kaasa ka ringmängudes, mängides tantsudele saatemuusikat. Kihnu Poiste pillihelid andsid tugevama võidu- ja austuse tunde võitjatele, kes lavale diplomit ning auhinda vastu võtma kutsuti.

Pärast jaanitule süütamist pidutseti rõõmsalt laulu ja tantsu saatel varaste hommikutundideni. Rahva aktiivne osalemine nii laulmises kui tantsimises näitab, et eestlased on üks tubli, kokkuhoidev laulu- ja tantsurahvas.

Eesti Kodu Klubi

Accordionist Peter Sheldon

SÄRTSAKAS RAHVATANTSUNEIDUDE SELTSKOND NAISFESTIVALIL JÕGEVAL

Oli kolmapäev, 8. juuni, kui Londonist asus Eesti poole teele kari naise. Neil oli kaasas 8 sinist pärga, 8 Kirivöö lipsu ja 8 rõõmsat naeratust, kuid 8 reha oli neid Jõgeval juba ootamas. See kõik oli vajalik, et võtta osa 12. juunil Jõgeval toimuvast II Eesti Naiste Tantsupeost 'Mehelugu'.

Neiud võttis vastu ja võõrustas kaunis Udu talu kämpingumajake Palamuse vallas, Kuremaa järve ääres. Pikemalt sisseseadmata alustasid naised tantsude läbivõtmist. Iseenesest olid tantsud kõigil selged, kuid suur ärevus ja närv vallutasid nii mõnegi kaine mõistuse, muutes õpitu uduseks unustuseks. Järgmise päeva esimestel hommikutundidel suunduti välisrühmade ülevaatusse, kus vormiti naiste metsikud hüpped kauniteks tantsusammudeks.

Välisrühmadele toimusid põnevad ekskursioonid Jõgevamaal, kus näidati põrandaleivakujulisi vooresid ja kuklikeste moodi mõhnasid. Samuti ei puudunud huvireisist Kuremaa tuulik, Palamuse koolipink ning apteegis pakutav Punsli eli. Viimane on kõige laiemas tähenduses apteekri poolt valmistatud alkohoolne jook, mis algselt oli mõeldud haavade võidmiseks, kuid hiljem hakati kasutama söögiisu suurendaja ja sügismasenduse peletajana. Palamuse apteeker seletas, et Toots olla seda kasutanud hoopis südamepööratuse vastu. Eritellimusel sai iga huviline endale isikliku pudeli soetada.

Päeva eredaim hetk kuulus siiski Kassnurme muinasalale. Sealne Hiiekoht on üks vanemaid pühakohti Eestimaal, kus hoitakse alal vanu rahvakombeid. Eesti Naiste Tantsupeo peakorraldaja Airi Rütter eestvedamisel sammuti päikesetantsu, paitati Ohvikivi, Naisekivi (emake Suur Loodus) ja Armastusekivi. Igale kivile visati ainult temale omaseid teri proua Airi heade soovide saatel. Kõik tantsijad said ka oma soovid lõngaga just teda kõnetavale puule siduda. Mõnel läks vaja

ka mitut lõnga, sest soove oli ikka mitu. Hiie külastus lõpetati Maavanema palvega. Ürgsed energiad maast talletatud, muinasaegsete esivanemate õnnistused kogutud, saadeti tantsijad vastu Naistetantsupeo väljakutsetele.

Nõnda kiirelt oli kätte jõudnud reede, mil lisaks Eesti välisrühmadele Kanadast, Inglismaalt, Iirimaa, Luksemburgist, Soomest ja Norrast, liitusid ka Eestis tegutsevad 394 tantsurühma. Koos alustati edukate proovide läbiviimist. Paraku oli ilmal laupäevaks hoopis teine plaan. Nimelt kallas terve päev tugevat vihma, mis sundis kõik ettevalmistamata tantsulised poodi kummikute järgi ruttama. Lõuna ajal ei olnud enam terve Jõgeva peal müügiks mitte ühtegi paari vettpidavaid jalanõusid. Sel hetkel tuli kasuks Palamuse apteegist soetatud Punsli eli, mis vere kuumana ning silma säravana hoidis.

Kontsertpäeva saab kokku võtta kui võimsa ning eduka elamuse. Isegi päike ja vikerkaar ilmusid sündmust tunnustama. Suure hurraaga tänasid Londoni tantsijad nende juhendajat Marje Viilut, kes hoolimata takistustele suutis naised ühtse rühmana tantsima panna. Täna on pakutud naistele võimalusi võtta osa noorte tantsupeost, Kihnu saare rahvatantsu üritustest ning ka Londoni pidudest.

Kirjutas Sirje Viilu

13. juulist ametist tagasi astunud Briti valitsusjuhi David Cameroni asemel asub sellele kohale Theresa May. Eesti peaminister Taavi Rõivas ütles, et kavatseb Mayga esimesel võimalusel kohtuda.

"Täna kolleeg David Cameroni selle eest, et Ühendkuningriik on olnud Eestile lähedaseks partneriks ja liitlaseks nii Euroopa Liidus, NATO-s kui ka kahepoolset. Kavatsen ametisse asuva peaministri Theresa May'ga

esimesel võimalusel kohtuda ja rääkida nii poliitilisest, majandus- kui ka kaitsekoostööst," kinnitas Rõivas.

"Ei väsi kordamast, et Eesti, aga ka Euroopa Liidu huvides on, et Ühendkuningriigi ja EL tulevane suhe jääks võimalikult lähedaseks. Milline see suhe tulevikus olema hakkab, sõltub mõistagi eelkõige Ühendkuningriigi uuest peaministrist ja tema poolt juhitava valitsuse visioonist," lisas ta.

TransferWise was against Brexit

Founded by two Estonians, Kristo Käärman and Taavet Hinrikus, TransferWise touts itself as a peer-to-peer money transfer service. At the heart of its business is the idea that pairing people in the same country who want to transfer currency means no real exchange needs to occur, saving on foreign exchange fees.

Before the referendum Hinrikus said "We believe it would be crazy for the UK to leave the EU, both for businesses and consumers. A Brexit would have a big impact on TransferWise. The EU means free movement of talent: we have 40+ nationalities working together at TransferWise. To grow an international business you need an international team and access to the best talent in the world. Being in the EU also makes it easier to do business globally and break

into new markets. We're regulated in the UK, which currently means we're regulated in every EU country. This cohesive approach to regulation has simplified our growth across the region.

Like many businesses in London we chose to headquarter here because of the access to global talent and global markets. If the UK leaves the EU, we'll have to consider whether it makes business sense to stay headquartered here. It's a decision we don't want to make but one that we have to consider. This year we are setting up offices in Australia and Asia, and the fact is that countries and cities all around the world are in competition when it comes to attracting businesses. London is a great place to set up a business today but other cities are fast catching up". *The Guardian*

EU workforce in the NHS

Those voting to leave the EU relied heavily on promises of increased budgets for the NHS and also on reducing immigration from EU countries. There are 57,608 staff in NHS Trusts and Clinical Commissioning Groups who are nationals of other EU countries.

The top 4 are Irish (12,994), Polish (7297), Spanish (7121) and Portugese (6227). Luxemburg provides the least number, just 10, Slovenia 109 and Estonia 155. 369 Latvians and 914 Lithuanians also provide their talents to the NHS.

